

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Letna cena četrtek in velja s polnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četr leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druga izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Odje „Katoliškega listovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 3. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 3, „Sprejemna soba“, inzerate in reklamacije. — Za večerine oglašje primeren pogost. V oddelku „Male znamenje“ stane beseda 10 vin. — Inzerati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so polnino prosta.

Zborovanje naše stranke v Celju.

V četrtek, dne 16. januarja se je vršil v Celju zbor zaupnikov Jugoslovanske Ljudske Stranke, ki je glavna politična organizacija krščansko mislečih Jugoslovancev. Udeležilo se je zborovanja nad 300 najočnejših mož celega Slovenskega Štajerja. Zborovanje je otvoril in vodil profesor dr. Jos. Hohnjec. O političnem položaju in o bodočih nalogah stranke sta govorila dr. Hohnjec in poverjenik dr. Verstovšek. Njune govore je objavila „Straža“. „Slov. Gospodar“ žal teh lepih in podučnih izjav naših voditeljev ne more priobčiti, ker nam primanjkuje prostora. Obenem se je izvršila tudi volitev odbora Slovenske Kmetijske Zveze. Ostane glavni steber Vseslovenske Ljudske Stranke na — saj kem. Izvoljeni so bile: Roškar predsednik, dr. Hohnjec I. podpredsednik in začasni blagajnik, F. Pišek II. podpredsednik, Žebot tajnik, odborniki: dr. Korošec, dr. Verstovšek, Brenčič, Galunder, Turnšek, Rajn, Schöndorfer. Vsak odbornik ima pravico, da predlaga zase namestnika. Določilo se je, da se izvede po okrajih, župnijah in občinah podrobna organizacija Slovenske kmetijske zveze. Te dni bodo dobili glavni zaupniki po okrajih podrobna navodila.

Po volitvi odbora je dr. Verstovšek pojasnil, da je treba voliti naši stranki za državno veče (državni zbor) v Beograd iz Slov. Štajerja 7, v pokrajinski zbor (deželni zbor) v Ljubljani pa 19 poslancev. Ker sedaj ni mogoče izvršiti volitev, morajo zaupniki kot zastopniki ljudstva določiti poslance, dokler se ne bodo vršile redne volitve v obo zbor. Izvoljeni so bili enoglasno v državno veče (za državne poslance): dr. Josip Hohnjec, namestnik dr. Ivo Bankovič; dr. Franc Jankovič, namestnik župnik Iv. Bosina; dr. Anton Korošec, namestnik M. Bošnjak iz Braslovca; Franc Pišek, namestnik župnik Martin Medved iz Laporja; Ivan

Roškar, namestnik Jakob Rajn, župan v Ljutomeru; Anton Turnšek, trgovec v Račici, namestnik dr. Karel Verstovšek; prof. Ivan Vesenjak, namestnik Miha Brenčič. V pokrajinski zbor so bili izvoljeni (za deželne poslance): Dr. Ivan Bankovič, namestnik Ivan Urek, Globoko pri Brezicah; dr. Alojzij Bratkovič, namestnik K. Korošec, Rečica; Miha Brenčič, namestnik M. Cukala, trgovec Gomilsko; Franc Gomilsek, namestnik Valentin Metelcar, St. Vid Grobelj; dr. Josip Hohnjec, namestnik Janko Pelc, Goraja Radgona; dr. Jankovič, namestnik Fran Lovrec, nadučitelj, Podčetrtek; Mat. Koren, župan, St. Ilj, namestnik Rok Klemenšek, Soldava; dr. Josip Leskovec, namestnik Jakob Florjancič, župan, Sv. Miklavž; J. Levstik, učitelj, namestnik Franc Samec, kmet, celjska okolica; Anton Meško, namestnik Rudolf Lukacič, Središče; P. Novak, namestnik Franc Napotnik, Kojčice; J. Žrnec, namestnik Ivan Rojz, Ormož; Fr. Pišek, namestnik Maks Gas, Brezno; Vlado Pušenjak, namestnik Dragotin Novak, Ljutomer; Ivan Roškar, namestnik Franc Šparl, Jarenina; dr. Karel Verstovšek, namestnik Franc Rotovnik; Jakob Vrečko, namestnik Anton Rančigaj, Sv. Jurij ob Taboru; Franjo Žebot, namestnik Janez Zorman, župan, Sv. Trojica pri Rog. Slatini; Ivan Zupan, namestnik Iv. Božič, nadpaznik, Trbovlje.

Po volitvi se je vršila živahna razprava o gospodarskih in političnih zadevah. Udeležili so se je zaupniki iz vseh okrajev.

Dr. Hohnjec je nato predlagal naslednji resoluciji:

1. Zbor zaupnikov Jugoslovanske ljudske stranke za Slovensko Štajersko odločno ugovarja zoper nasilno in krivično postopanje Italijanov na jugoslovanskem ozemlju ter pričakuje, da bo jugoslovanska delegacija na mirovni konferenci v Verzaju dosegla uresničanje blagovesti iz Beograda, da namreč niti

pel jugoslovanske znanje ne bo dala v tuji lasti, marveč bo ostala država SHS.

Zbor J. L. S. v Celju pošilja svojim trpešim slovenskim bratjem v tužnem Korošcu in na Prekmurskem svoj pozdrav, presinjen z globokim občustvom za njihovo trojenje, ter najpo zahteva, da se brezumni strovošči in nesramnima tolovajstvom nemških, oziroma maifarskih tolp takoj stori konec.

Na predlog urednika Žebota se je poslal regentu Aleksandru naslednji brzojavni pozdrav:

„Kraljevski Visokosti regentu Aleksandru Beograd.“

Zbor zaupnikov Jugoslovanske ljudske stranke za Štajersko v Celju spodbuja pozdravlja Vašo kraljevsko Visokost ter izraža svojo zvestost in zvestoto. — Dr. Verstovšek, dr. Hohnjec.

Resoluciji in brzojavni pozdrav je sprejel zbor z velikim odobravanjem. — Onemirno še, da so zborovalci vsakokrat, kadar se je imenovalo ime generala Maistera, z navdušenjem vsklikali: „Živijo slovenski general Maister!“

Zborovanje je trajalo malo da ne 3 ure. Dr. Hohnjec ga je zaključil s klicem: Bog živi slovensko ljudstvo! Bog živi Jugoslavijo!

Zborovanje zaupnikov Vseslovenske Ljudske stranke v Ljubljani.

Dne 16. januarja se je vršilo v veliki dvorani hotela „Union“ zborovanje zaupnikov Vseslovenske Ljudske stranke, katerega se je udeležilo čez 1000 zaupnikov. Zborovanju je predsedoval načelnik Vseslovenske Ljudske stranke, ministriški podpredsednik dr. Korošec. Na zborovanju je imel dr. Korošec govor, v katerem je orisal politični položaj ter rekel med drugim: Goriska, Trst, Istra in del Kranjske vzdihujejo pod italijanskim jarmom, na Koroškem pa besni nemška podivljanost. Izrazimo

LISTEK.

Nekaj o denarju.

Ker se ravno v sedanjem času mnogo govori o denarju, naj služijo v pojasnilo sledeče vrste:

Pred vsem si moramo biti na jasnem, kaj je denar. Denar je vsako splošno in od države priznano plačilno sredstvo in vrednostno merilo, torej ona stvar, s katero lahko poplačam svoj dolg in katera mi ob enem služi, da z njo ocenim vrednost drugih stvari. Ta stvar mora biti jako različna; pri Rimljanih kakor tudi pri Grkih in menda pri vseh narodih, ki so se bavili z poljedelstvom in živinorejo, je bila taka stvar živina. Grški pesnik Homer, ki je živel blizu tisoč let pred Kristusom, pripoveduje, da je bil ščit junaka Ahila vreden mnogo sto ovac. Grki in Rimljani, ki so se pregrešili proti zakonu so bili kaznovani s tem, da so morali dati državi gotovo število volov, oziroma ovac. Rimsko ime za denar, „pecunia“ prihaja od besede pecus, ki pomenja drobnjad ali drobno živino. Vidi se torej, da jim je živina služila kot plačilno, kakor tudi kot vrednostno merilo. Ko sta se trgovina in promet razširila in povečala, so si morali peiskati drugo sredstvo. Začeli so denar kovati iz rude, pridržali so pa na denarju slike volov, ozir. ovac, da bi na ta način označili da dotična kovina nadomešča vrednost vola ozir. ovca. Država je pa prevzela tudi jamstvo za to,

da je dotična kovina v resnici vredna toliko, kakor zival, ki je bila na kovini narisana. Na ta način je postal kovinast denar. Med kovinami se je že od nekaj najbolj odlikovalo srebro in zlato, in sedaj je v vseh moderuo urejenih državah uvedeno zlato kot denar; zlato služi kot vrednostno merilo, pa tudi kot plačilno sredstvo.

Pa tudi kovinast denar ni več zadostoval razširjenemu prometu. Bil je deloma pretežak, deloma se je prelahko odrgnil in s tem obrabil, lahko se ga je pa tudi zgubilo. Za to so začeli trgovci nalagati svoj kovinast denar v banke, a banke so jim izdajale patrila o položenem denarju, in ta potrdila so s časom nadomestovala denar. Prvotno je bilo to omejeno samo na znane trgovce in banke, toda ker je bilo to v javnem interesu, je kmalu posegla država vmes in stvar enotno uredila. Sedaj obstoje v vseh modernih državah banke, ki stoje pod državnim nadzorstvom in ki imajo pravico, izdajati papirnati denar. Seveda pa morajo imeti banke za izdan denar tudi pokritje, tako da morejo na vsakokratno zahtevo imejiteljev papirnatih bankovcev za papir takoj izplačati kovinski denar. To pa je skoraj v vseh državah — zlato.

V naši prejšnji Avstriji je imela tako pravico avstro-ogrška banka. Po statutih je morala imeti banka za izdan papirnat denar in sicer za dve petini vseh izdanih bankovcev v zlato, v tri petine pa po načinu drugih bank v popolnoma varnih posojilih s kratkimi največ trimesečnimi plačilnimi roki. Še sedaj se lahko čita na vsakem

bankovcu, da izplača banka na vsakokratno zahtevo za papirnati denar za na bankovcu označeno svoto denar v zakonitem kovinastem denarju. Tak je bil položaj do pred vojske, in ker je imelo občinstvo v banko in državo zaupanje, se je splošno opazalo, da je občinstvo raje jemalo papirnati, nego zlat denar.

Z izbruhom vojne so se te razmere temeljito izpremenile. — Država je nujno rabila denar, ukazala je avstro-ogrski banki, da da potreben denar državi na razpolago, in tako je začela banka tiskati in izdajati denar, za katerega ni imela denega pokritja, kakor dotično povelje države. Sedaj tudi ni dajala za svoje bankovce zlato, zlato je popolnoma izginilo iz prometa. Na ta način se je izdalo 24 do 30 milijard kron, ki so skoro brez vsakega pokritja. Posledica tega je bila, da je denar izgubil mnogo na vrednosti. V lastni državi je nastala velika draginja, v inozemstvu se za eno krono dobi komaj ena petina franka, akoravno se je pred vojno dobilo za 93 vinarjev en celi frank. Avstro-ogrška banka se tudi sedaj izdaja nove bankovce, in sicer na ukaz Nemške Avstrije. Nemška Avstrija mora plačati ogromne svote raznim visokim uradnikom in oficirjem, ki so se tam zbrali iz cele bivše Avstrije, tudi izplačuje danes brezposelnim delavcem na dan po 16 K. Takih delavcev je do sedaj že nad 70.000. Za vsa ta plačila se vporabljajo bankovci avstro-ogrške banke, ker dohodkov Nemške Avstrije nima velikih. Ako bi naša država pustila nemoteno denar v naše kraje, bi naenkrat imeli se veliko več papirnatega

sočutje svojim rojakom pod tujimi bajoneti. Prepričani naj bodo, da bomo storili vse, da jih rešimo tuje oblasti. Naše upanje ni brez podlage. Italijani v tej vojni niso storili svoje dolžnosti, oni niso zrušili stare Avstrije, zato jih pa tudi njih prijatelji gledajo le prezirljivo in zaničljivo. Preko Piave se je moral umakniti ta strahopetec in še le, ko so drugi razbili staro, trhlo Avstrijo, se je vzdignil ob Piavi Italijan kot lačen cigan ter planil po plenu, ki si ga ni zaslužil. Mi Jugoslovani pa brez solnčnate Gorice, ki je naše srce in brez Trsta, ki so naša pljuča, ne moremo živeti. Obveljalo bo Wilsonovo načelo, da tudi majhni narodi morajo dobiti svobodo, ako si jo želijo, in naš narod si želi svobode. Ena naših glavnih skrbi je skrb za notranji red in mir in za redno prehrano prebivalstva. Vsak, kdor sedaj dela za nered, kdor hujska na nemire, kdor rovari proti obstoječim oblastim, je sovražnik naše mlade, še nedograjene Jugoslavije. Kmetškemu stanu in delavstvu je posvečati posebno skrb in pozornost. Slovenski kmet ponuja danes svojo bratsko roko svojem stanovskemu bratu na Hrvaškem, v Bosni, Hercegovini ter v Srbiji za skupno delo. Slovenski, hrvaški in srbski kmet se bodo našli in zaveali skupnosti med njimi bo mogočna vez in najzanesljivejša poročstvo za nerazdeljivost, za enotnost in skupnost jugoslovanskega naroda in jugoslovanske države.

Govor dr. Korošca je bil sprejet z velikim navdušenjem. Višle so se nato volitve načelstva. Dr. Korošec je bil zopet izvoljen za načelnika stranke.

Slovensko zborovanje v Lučanah

se je v preteklo nedeljo, dne 19. januarja 1919, prav lepo izvršilo. Ulbrihova dvorana je bila nabito polna lučanskih in okoliških Slovencev. Predsedoval je križevski župan Galunder. General Maister in prof. dr. Hohnjec sta bila zadržana. Govoril je urednik Žebot iz Maribora. Zbranemu obmejnemu ljudstvu je govornik v domači in poljudni besedi razjasnil politični položaj, kako je prišlo do razpada Avstrije in do ustanovitve Jugoslavije. Obširno je govoril o gospodarskih ugodnostih, ki jih bodo uživali vsi stanovi v naši državi. Zborovalci so stavili različna vprašanja in so se zahvaljevali generalu Maistru, da je zasedel Lučane. Ob koncu se je sprejela resolucija, v kateri pošiljajo obmejni Slovenci svoje pozdrave trpečim bratom na Primorskem, Koroškem in v

denarja in cene bi šle vedno bolj kvišku. Denar bi s časom zgubil svo vrednost. To bi se posebno pokazalo pri trgovini z inozemstvom. Inozemstvo bi zahtevalo za svoje pridelke ali denar v zlatu, ali bi pa papirnat denar vzelo po taki ceni, ki bi približno odgovarjala pokritju papirnatega denarja s zlatom. Čim več je bankovcev, tem manjše je to pokritje. Posledica tega bi bila, da bi dosegli posebno oni pridelki, ki jih ne izvajamo doma, na ravnost nedosegljive cene. Taki izdelki bi bili na pr. blago za obleke, poljedelski stroji, pa tudi sladkor, kava, petrolej, riž itd. Tudi bi se ne mogla razviti nikaka trgovina, nikdo neče nič prodati, ker ne ve, koliko bo denar, ki ga je danes dobil za prodano stvar, jutri vreden, pa tudi kupiti si ne upa nikdo večje zaloge, ker ne ve, ako ne bo primoran, prodati ceneje, kakor je kupil. — z eno besedo, vsaka trgovina je nemogoča, ker se ne ve, koliko je denar vreden. Za to se denar sploh odklaja, zahteva se le blago v zamenjavo. Kam te privede, vidimo dandanes, ko nam bo kmalu zmanjkalo soli in drugih najpotrebnejših predmetov, vključno temu, da je denarja več kakor dovolj. Za to pa moro biti skrb vsake države, da izjednači vrednost svojega denarja z denarjem drugih držav, to je, da regulira valuto. To je mogoče le tedaj, če je banka primorana, da izplača eno vsoto, ki je označena na bankovcu, na zahtevo v taki gotovini, ki je tudi v drugih državah priznana kot denarno sredstvo, to je dandanes v zlatu. Čim več se bode v naših zemljah nakupičilo papirnatega denarja avstro ogrske banke, tem daljša in težavnejša bode pot do zdravega denarnega trga. Da se pa morejo le naravnost obupane razmere zboljšati, je pred vsem potrebno vedeti, koliko je sedaj pri nas denarja — in ne motimo se, če trdimo, da je sedaj zaukazano zigozanje bankovcev prvi korak do boljših denarnih razmer.

Prekmurju ter prosijo vlado v Belgradu, da stori odločne korake, da se te pokrajine čimprej otmejo tujega nasilja. Slovenci v Lučanah pošiljajo pozdrav regentu Aleksandru s prošnjo, da priklopi k Jugoslaviji tudi kraje severno od Lučan, kjer so nekdanj bivali Slovenci. Zbrani obmejni Slovenci se iskreno zahvaljujejo svojem rešitelju slavnemu generalu Maistru, da je s svojimi vrlimi četami zasedel Lučane in okolico in je krepko zavrnil zahrbtni nemški napad. Resolucije so bile sprejete brez ugovora in z velikim navdušenjem. Po zborovanju so mladenke od Sv. Lovrenca nad Mariborom in drugi zborovalci zapeli himno „Lepa naša domovina.“ S prvim slovenskim shodom v Lučanah smo lahko zadovoljni. Ljudje so prosili, naj se taka zborovanja priredijo v teh krajih še večkrat.

Nemški kmetje, ki so bili navzoči na shodu, so izjavili, da so veseli, če bodo res pripadali pod Jugoslavijo, ker vlada tukaj vsaj red in mir, kar pa v Nemški Avstriji ni. Pošteti Nemci so pripovedovali, da prihajajo na kmete v Nemški Avstriji cele čete brezposelnih ljudi iz Gradca, Gornjega Štajerja in celo iz Dunaja. Nič ne prosijo ali vprašajo, temveč kar samolastno „vzamejo“, kar jim od živil pride pod roko. Enako delajo tudi nemško-avstrijski „vojaki.“ Dogodilo se je že, da so te bande zaklale kmetom pitane prašiče, kokoši in drugo perutnino. Plačajo po staroznani rokovnjaški navadi prav nič. Joj kmetu, ki jim ne ustreže! Take reči so pripovedovali nemški kmetje iz krajev severno od Lučan in so izrazili prošnjo, naj general Maister zasede tudi kraje severno od črte Lučane—Špilje.

Prekmurški Slovenci za Jugoslavijo.

Protestant dr. Obal Bela je za 17. januarja sklical shod v Beltincih, ki naj bi se izrazil za Mažarsko proti Jugoslaviji. Ko pa so sklicatelju dopovedali ljudski zaupniki, da iz te moke ne bo kruha, je bil shod dan prej po bližnjih krajih odpovedan, iz daljnih pa so prišli ljudje v takem številu, da je bilo mažarone strah. Dr. Obal je hotel vseeno priliko porabiti in je nastopil s predlogom, naj se ljudstvo izjavi, je li želi imeti obljubljeno sodnijo v Beltincih ali v Dolnji Lendavi. Mažari so upali, da bodo s pomočjo maloštevilnih svojih pristašev ljudstvo preslepili, naj se izjavi seveda za Dolaje Lendavo, s česar bi bili Mažari skevali nekak plebscit, da hočejo prekmurški Slovenci ostati pod ogrske države. Tu pa je skočil na voz mlad, odločen Slovenec, Erjavac, in ljudstvu pojasnil zvižaje. Na njegov povik: »Kateri ste za Jugoslavijo, k meni le, je vse drlo na njegovo stran. Dr. Obal se je še nekaj repenčil in vsajal nad jugoslovanskimi hujskači, nakar se ga zavedne Prekmurke napadle in pregnale z govorniškega mesta s klici: Mi ne maramo ne vas, ne vaše sednije, proč z Mažari, proč z vojaki, živela Jugoslavija!

Položaj ob meji

Na Koroškem bo sedaj ameriški podpolkovnik Miles določil črto, ki bo začasno (do skleda mirovne konference) ločila Slovence od Nemcev. Boji so na Koroškem ponehali. — Naša črta od koroške do ogrske meje stoji trdno in neomajano. Slava našem generalu Maistru, delavnim častnikom in zavednemu moštvu! Slovensko ljudstvo ob jezikovni meji bo na veke hvaležno vsem, ki so s svojim neumornim delom pripomogli, da ni divjaški Nemeč ali Mažar vdrl v naše kraje, oropal in požgal našo lastnino, kakor je delal Nemeč na Koroškem. Slava vam, branitelji naši! Prosimo vas, vstrajajte! — Naš urednik si je dne 19. t. m. na licu mesta ogledal torišče bojev v Lučanah. Napad je bil izvršen zahrbtno od arveške strani. Napadalcji so bili večinoma nahujskani ljudje iz Gradca, Lipnice in celo iz Dunaja. Vodili so jih nemški častniki. Naša čuječa straža blizu glavnega stana je takoj obvestila posadko, ki je pognala nemško

tolpe na vse 4 strani. Hiše za cerkvijo so vse opraskane od nemških krogelej. Od treh naših fantov, ki so bili od Nemcev vjeti, sta ušla 2 čez Kaplo in Sv. Duh v Maribor. Posadka se dobro drži. Duh naših mladeničev je izboren. Vsi so na svojem mestu.

Otvoritev mirovne konference v Parizu

V soboto, dne 18. januarja ob 4 uri popoldne je bila v Parizu v poslopiju ministrstva za zunanje zadeve ob udeležbi zastopnikov h konferenci pripuščenih držav, bilo je 72 zastopnikov, otvorena mirovna konferenca. Konferenco je z daljšim nagovorom otvoril predsednik francoske republike Poenkare, ki je uvodoma naglašal, da Francija ni skrivna zločinov in krivic, ki jih ima zaznamovati svetovna vojna. Razvijal je nato vzroke, ki so dovedli različne države do tega, da so druga za drugo posegle v svetovno vojno. V svojem govoru je predsednik posebno poudarjal svečani sklep, ki so ga spomladi leta 1917 sterile Združene države Severne Amerike pod svojim zvišenim predsednikom Wilsonom. Dočim se je bojna vibra vedno bolj širila, je udarjalo na naša ušesa rožljanje verig zasužnjenih narodov in nas klicalo na pomoč. Ti tlačeni narodi so deloma uskočili in nam prihiteli na pomoč, kot Poljaki, Čehoslovaki in Jugoslovani. Vsi ti podjarmljeni narodi so se obrnili na nas kot svoje naravne zaščitnike. Ako se bo sedaj spremenil zemljevid sveta, se mora sprememba izvršiti v imenu narodov, upošlevaljoč pravico samoodločbe narodov. Vpostaviti se mora splošna zveza narodov, ki naj bo jamstvo proti ponovnim napadom na mednarodno pravo.

Na Wilsonov predlog je bil imenovan za stalnega predsednika mirovne konference francoski ministrski predsednik Klemanso.

Amerikanski podpolkovnik v Mariboru.

V ponedeljek, dne 20. januarja je obiskal Maribor amerik. odposlanec, podpolkovnik Sherman Miles. Prišel je, da prouči razmere med Slovenci in Nemci na meji. V družbi generala Maistra si je ogledal Maribor in obmejne kraje: Št. Ilj. Špilje Radgono in Cmurek. Ljudstvo je pozdravljalo amerikanskega gosta z »Živijo« klici. Popoldne je bil v navzočnosti ameriškega podpolkovnika razgovor med slovenskimt in nemškimi zastopniki Maribora. Vsaka stranka je zastopala svoje stališče ustmeno in bo to tudi storila pismeno. Namen g. podpolkovnika ni, da bi dolečeval državne meje ali sploh kaj storil v njih določitev, marveč njegova naloga je, da se prepriča, ali vlada na meji mir med Slovenci in Nemci. Milesovo posvetovanje je bilo popolnoma zasebno brez kakega vpliva na našo severno štajersko mejo. Govorice, da bomo Jugoslovani sedaj izpraznili zasedeno črto Špilje—Cmurek—Radgono, so popolnoma izmišljene. S temi vesti se same tolažijo Nemci in si daljšajo življenje. Proti večeru se je naš ameriški gost zopet odpeljal proti Gradcu.

Nemčija ponudila Srbiji razdelitev Avstrije.

„Samouprava“, glasilo Pašičeve staroradikalne stranke, objavlja velezanimiva razkritja o dogodkih, ki so se doigrali l. 1904 o priliki pogajanj za obnovitev trgovinske pogodbe med Nemčijo in Srbijo. Takrat je Nemčija po odločilnih osebah, ki so bili v direktni zvezi s cesarskim dvorom, ponudila Srbiji pogodbo na tej podlagi: Nemčija naj dobi vse pokrajine, zastopane v državnem zboru na Dunaju, razen Galicije, Bukovine in Dalmacije. Srbija pa naj vzame Bosno in Hercegovino, Dalmacijo, Hrvatsko in Slavonijo. Slovenci in istrski Hrvatje bi torej prišli pod Nemčijo, ki bi si tako dozdala svoj most do Jadranskega morja ter si tam ustvarila trdno podlago za nepremagljivo vsenemško gospodstvo. Srbija je bila tako poštena in jugoslovanska, da je odklonila to vablivo nemško ponudbo. Ti dogodki so dokaz za ono veliko lopovščino, ki jo je Nemčija uganjala z nekdanjo Avstrijo.